

Аналітичне забезпечення управління збутовою діяльністю доцільно здійснювати ще й за такими якісними характеристиками як рівень обслуговування, задоволеність і прихильність покупців, результативність комунікаційної політики, правильність вибору сегментів ринку тощо [1]. А за результатами аналізу наявної збутової системи потрібно проводити удосконалення збутової політики підприємства.

Запропонована організація економічного аналізу операцій збутової діяльності суб'єктів господарювання на відміну від існуючої, будується на комплексному системному підході й одночасному обчисленні системи якісних показників ефективності процесу збуту. Такий аналіз дозволяє не тільки фіксувати відхилення від запланованих показників, але й оперативно виявити резерви зниження суми витрат на збут та дебіторської заборгованості.

Список використаних джерел

1. Федорович Р.В. Аналітичне забезпечення управління збутовою діяльністю підприємства. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Тернопіль, 30 червня 2017 р.). URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/22417/1/268-270.pdf>.

Бортнікова Л. П.,
к. е. н., доцент,
кафедра економічної теорії,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ БІЗНЕС-ЕМІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Еміграція для створення бізнесу і постійного проживання представляє новітній феномен, що виник у рамках інтеграції України в Європейський союз. В економічній літературі не досліджується це явище, яке виходить за рамки демографічного аспекту. Ми пропонуємо лаконічну назву як «бізнес-еміграція», яка на відміну від трудової еміграції не підпадає під сферу статистичного моніторингу, оскільки не передбачена у переліку причин виїзду за кордон в опитуванні громадян.

Причинами бізнес-еміграції, на наш погляд, є зважування сукупності факторів:

- Економічних (вищий рівень достатку і заощаджень у іншій країні, кращі умови для виготовлення та збуту продукції, доступ до інвестицій та кредитів, монополізація та нездорова конкуренція);
- Політичних (політична стабільність, регулятивна політика, політика підтримки бізнесу, захист прав власності, рейдерство, бюрократія та корупція);

- Соціальних (прагнення людей до кращого способу життя та використання своїх здібностей, можливості для навчання дітей, охорона здоров'я, отримання кращої освіти, потреба у безпеці).

До перелічених причин слід додати низку передумов, серед яких: спрощення процедури виїзду та роботи за кордоном, особливо в країни ЄС та Ізраїлю, можливість отримати вищу освіту, яка дозволяє спочатку швидко працевлаштуватися в іншій країні, а потім створити власний бізнес. Зокрема, Польща нещодавно надала можливість українцям працювати на запрошення роботодавців до 6 міс., тут прийнята національна програма підтримки поляків, які вирішили повернутися на свою батьківщину. Словаччина, Чехія та Угорщина позитивно ставляться до бажаючих з України залишитися для роботи і згодом відкрити власну справу.

Таблиця 1.

Рейтинг вибірки країн DoingBusiness, 2018 рік

Країна	Глобальний Ранг	Підключення до електропостачання	Врегулювання банкрутства
Таджикистан	126	173	146
Узбекистан	76	35	91
Греція	72	79	62
Україна	71	135	145
Киргизія	70	164	82
Албанія	63	140	39
Болгарія	59	147	56
Хорватія	58	61	59
Кіпр	57	70	26
Угорщина	53	122	65
Румунія	52	154	52
Сербія	48	134	49
Молдова	47	104	68
Туреччина	43	81	109
Словаччина	42	60	42
Вірменія	41	47	95
Білорусь	37	17	72
Чехія	35	20	15
Польща	33	10	25
Росія	31	58	55
Казахстан	28	12	37
Азербайджан	25	76	45
Латвія	19	74	54
Естонія	16	53	47
Литва	14	46	85
Грузія	6	26	60

Складено за даними: TheWorldBank[3].

За індексом ведення бізнесу «DoingBusiness» (див. Табл.), що складається Світовим банком щорічно, Україна у 2018 році піднялася лише до 71 місця, але залишається у групі країн з найгіршими умовами для бізнесу, відстаючи від багатьох країн-колишніх республік СРСР та сусідніх країн Східної Європи. Найгірша ситуація за компонентами «Підключення до електропостачання», «Врегулювання банкрутства».

Проте навіть зближення рівня оплати праці для найбільш цінних працівників з європейським не приносить бажаного ефекту закріплення робітників та підвищення продуктивності їх праці. Виявляється, що фактор дешевої робочої сили не вирішальним для конкурентоспроможності, оскільки головне для закріплення на ринку – якість продукції, яке дуже складно забезпечити, коли багато вітчизняних підприємств проводять заходи з економії. Українські підприємці вимушені підвищувати рівень оплати праці для найбільш цінних працівників до рівня сусідніх країн, але це гарантує високу продуктивність праці. Система освіти значно знизилася якість та масштаби підготовки фахівців за технічними спеціальностями. Особливо страждають місцеві ринки праці у прикордонних областях України.

Наслідки масштабної еміграції є катастрофічними для економіки України. По-перше, виїжджають люди з підприємницьким хистом, здатні організувати процес створення вартості, а тому це призводить до зниження потенціалу створення валового внутрішнього продукту. По-друге, в інших країн бізнес-емігранти створюють аналогічні підприємства, які мали в Україні, що знижує її конкурентоспроможність. По-третє, в інших країнах підприємці отримують реальну допомогу в інноваціях, меншу бюрократію та корупцію. Таким чином, разом з людьми Україну залишає безцінний трудовий і підприємницький потенціал. З іншого боку, відкрити приватну справу в іншій країні українці, що представляють середній прошарок суспільства, здатні лише там, де існує незначна потреба у початковому капіталі, наприклад, будівельні фірми, агрофірма, торгівля, автоперевезення.

Дану проблему необхідно вирішувати комплексом заходів державної політики, серед яких можна виділити першочергові: поліпшення умов ведення бізнесу в частині дозволів, збільшення технічної підтримки бізнесу, запровадження національної програми підтримки стартапів, забезпечення макроекономічної стабільності, реальні результати у подоланні корупції, захист власників бізнесу від рейдерства, створення системи гарантій експортерам, національного банку розвитку. Джерелом коштів для підтримки початкового підприємництва та інноваційних підприємницьких проектів (за нашими розрахунками це до 10 млрд грн на рік) може бути радикальне скорочення витрат на утримання державного апарату, економія від зменшення видатків на обслуговування зовнішнього боргу держави, перевитрат на оборону, які виникають у результаті «схемних» закупівель. Необхідно також оптимізувати систему омбудсмену для бізнесу в Україні. Заслужовує адаптації міжнародний досвід кредитування набуття вищої та середньої спеціальної освіти за технічними спеціальностями.

Список використаних джерел

1. Структура сукупних витрат домогосподарств залежно від рівня середньодушових еквівалентних загальних доходів. - Держстат України. – URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/gdvdg/Arh_vrdu_u.htm
2. Indicators. – URL: <https://tradingeconomics.com/country-list/wages>
3. The World Bank. Doing Business. Measuring Business Regulations. – URL: <http://www.doingbusiness.org/en/rankings?region=europe-and-central-asia>

Брановицький В.В.

к.е.н., ст. викладач,

кафедра економічної теорії,

ДВНЗ «Київський національний

економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

НЕГАТИВНІ ОЗНАКИ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Кількість осіб, що проголошують себе економічними аналітиками, політологами, фінансовими експертами зростає щоденно. На користь цьому грає digital-стратегія розвитку економіки. Сьогодні достатньо поширити свої пости в фейсбуці, з'явитися декілька раз на телебаченні чи радіо і ти вже профі. Давати поради керуючись своєю інтуїцією стало модно, що робить кожен той, хто дотичний до політики, фінансової сфери чи економіки. У всіх таких спеців рецепт один – реформи, але за своєю суттю значна частина їх є економічно безграмотними, без базових знань дії і використання економічних законів, закономірностей тенденцій розвитку і просто категорій.

Економічне мислення і мова стала публіцистичною та попсовою. Аудиторія невибаглива до економічного осмислення подій, що передують реформам. Економічна політика спростилася до рівня презентацій інвестиційних компаній чи коротких ЕСЕ, що гарно фінансуються корпоративним сектором чи є на закордонних грантах, на відміну від Вищої Школи України.

Використання узагальнень від інших розвинутих економічних систем призводить до відсутності результату чи не досягненню навіть мінімально необхідних темпів розвитку. А ще і враховуючи закон ненавмисних наслідків діяльність реформаторів стає катастрофічною. Світова економіка продовжує зростати швидше ніж економіка України. Відставання від інших країн світу стає все більшим, а рівень життя недосяжним.